भूकम्पपीडितलाई टहरा मुक्त बनाउँछु। पृष्ठ ६

विकास खबरपत्रिका राष्ट्रिय साप्ताहिक

sfof{no
थाहा नगरपालिका-७
शिखरकोट, मकवानपुर
;Dks{g
९८०७२२५०७२
Odh]n
bikaskhabar@gmail.com

प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त

विकास

www.bikaskhabar.com

खबरपत्रिका साप्ताहिक

● मकवानपुर, वर्ष-१०, ● अंक-१६, ● २०७४ कार्तिक १३ गते सोमबार, ● 30 Oct., 2017, ● नेपाल सम्वत्-११३८, ● पृष्ठ-६, ● मूल्य रु. ५/-

महायज्ञको तयारी तिव्र

गोरखनाथ कल्याण केन्द्रको आयोजनामा थाहा नगरपालिका ३ डाडागाउँस्थित सदगुरू गोरखनाथ शिव बाबाको मन्दिर परिसरमा यहि कार्तिक २४ गतेबाट शुरू हुने श्रीमदभागवत सप्ताह ज्ञान महायज्ञको तयारी तीव्र पारिएको छ ।

कार्तिक २४ गते बिहान ७ बजे पालुङको शंखमुलबाट पवित्र जल भरी पाण्डुकेश्वर, थानाबजार, शिखरकोट हुदै गोरखनाथसम्म कलश यात्रा गरिने जनाइको छ । गोरखनाथ कल्याण केन्द्र श्रीमदभागवत सप्ताहज्ञान महायज्ञ सञ्चालक समितिको बिहीबार बसेको बैठकले महायज्ञका लागि समितिका सम्पुर्ण पदाधिकारीहरूले सशक्त भएर कार्य गर्ने र सबै सञ्चार माध्यमहरूबाट प्रचार प्रसार गर्ने निर्णय भएको महासचिब कमलकुमार केसीले जानकारी दिए ।

पर्यटकीय आकर्षणको केन्द्र बन्दै

चित्लाङको "अल्पका"

◆ सुरजकुमार भुजेल
थाहानगर (चित्लाङ)

मकवानपुरको चित्लाङमा पालिएको 'अल्पका'ले पर्यटकलाई थप आकर्षित गरिरहेको छ । नेपालका मात्र होइन दक्षिण एसियाकै पर्यटकका लागि 'अल्पका' हेर्ने ठाउँ भनेकै थाहा नगरपालिकाको चित्लाङ हो । यो चौपाया कंगो र पेरूलगायतका देशमा मात्र पाइन्छ । त्यसो त 'अल्पका'को ऊन किन्न पनि अहिले पेरू पुग्नै पर्दैन, चित्लाङमै पाइन्छ ।

उत्तरी मकवानपुरको मौसम सुहाउँदो भएकोले पाल्न थलिएको यो घरपालुवा जन्तु 'अल्पका' चित्लाङको विसिङ्खेलमा हिमालय प्लान्टेसन्स प्रालिले पालेको हो । दक्षिण एसियामा नै नपाइने अल्पका जातको यो चौपाया थाहा नगरपालिका-१० स्थित बिसिङखेलमा पालिएको छ । अल्पका, मासु र ऊनका लागि पालिन्छ । यसले वर्षमा बढिमा २ केजीसम्म

बाँकी पेज ६ मा

'अल्पका' | चित्लाङको विसिङ्खेलमा हिमालय प्लान्टेसन्स प्रालिले पालेको 'अल्पका' । ● फोटो: विकास

नेपाल सरकारको सूचना Û

गलत सूचनाको सम्प्रेषण अपराध हो, त्यसैले सूचनाको तोडमरोड नगरौं ।

नेपाल सरकार
;'rgf tyf ;~rf/ dGqfno
सूचना विभाग

JolQmut 36gf btf{;DaGwL h?/L ;'rgf Û

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो । जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय तहमा गई दर्ता गरौं । जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन् । जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो । बसाई सराई गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाई सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाई सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।

yfxf gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no
OGb|o0f{rf}, dsjfgk'/

सद्गुरु गोरखनाथ शिब बाबाको अनुकम्पाले प्रेरित भई समस्त मानव जगतको रक्षार्थ राष्ट्रकल्याण, धर्म जागरण तथा वृहत गोरखनाथ धाम निर्माणार्थ तथ यस पवित्र एवं पर्यटकीय स्थल थाहा नगरपालिका क्षेत्रको दीगो विकासमा महत्वपूर्ण टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ प्रखरवक्ता **आचार्य पं. राजकुमार खनालज्यु**को मुखारबिन्दबाट बाचन हुने गोरखनाथ प्रवचन तथा संगितमय श्रीमद्भागवत् कथा सप्ताह ज्ञान महायज्ञ कथा प्रवचन, लक्ष्यवर्ती, रुद्राभिषेक तथा वैदिक सनातन हिन्दुधर्म अनुरुप हवनाधि कार्यहरु समेत सु-सम्पन्न हुने भएकोले स-परिवार सहित उपस्थित जनाई कथा श्रवण गरी अनन्यपूण्य लाभ लिनुहुन सादर अनुरोध गरिन्छ ।

आचार्य पं. राजकुमार खनालज्यू

श्रीमद् भागवत् सप्ताह ज्ञान महायज्ञ २०७४

कार्यक्रम तालिका

कार्यक्रम शुभारम्भ कलश यात्रा २०७४।०७।२४ गते शुक्रबार बिहान ७:०० बजे शंखमुलधामबाट पवित्र जल भरी पाण्डुकेश्वर, थानाबजार, दोबाटो, शिखरकोट हुँदै यज्ञ स्थलमा प्रवेश तथा यात्रा विसर्जन हुने ।

कार्यक्रम समुद्घाटनः बिहान ११:०० बजे

ddhsM

गोरखनाथ कल्याण केन्द्र, नेपाल

शाखा कार्यालय, थाहा नगरपालिका, मकवानपुर

दैनिक कार्यक्रम तालिका

बिहान ७ देखि ८ बजेसम्म मण्डपपूजन, ८ बजे देखि ११ बजेसम्म पाठपारायण, ११ देखि १२ बजेसम्म भजन किर्तन, दिउँसो १२ बजेदेखि बेलुका ४ बजेसम्म संगितमय कथा प्रवचन तथा समापन पश्चात आरती जल प्रसाद वितरण, बेलुका ७ बजे देखि ८ बजेसम्म महात्म्य कथा तथा राती ८ बजे देखि १० बजेसम्म स्थानिय कलाकार सहितको विशेष भजनकीर्तन प्रस्तुत । भागवत् भगवान विष्णु मातलाआर्चन २०७४।०७।३० गते विहिबार बेलुका ५: बजेसम्म। महा प्रसाद वितरण तथा कार्यक्रम विसर्जन २०७४।०८।०१ गते ।

सम्पादकीय

चुनावले स्थितरता तोड्दै, अबको पालो विकास

मुलुकमा स्थानीय तहको निर्वाचन सकिए लगत्तै संघ र प्रदेशको निर्वाचनमा मुलुक जुटिसकेको छ । पहिलो चरण १० मंसिरको लागि मनोनयन समेत भइसकेको छ । तीनवटै तहको निर्वाचनले मुलुकलाई राजनीतिक स्थायित्व, शान्ति र विकासको मार्गमा अग्रसर गराउने अपेक्षा गरिएको छ। संविधान कार्यान्वयनका दृष्टिले समेत अहिले हुन गइरहेको निर्वाचनको ठूलो महत्व छ। संविधान कार्यान्वयन र गणतन्त्रको स्थायित्व भएको देख्न नचाहनेहरु अहिले पनि घोषित संघ र प्रदेशको निर्वाचन नहोस् र मुलुक राजनीतिक स्थायित्वको बाटोमा अगाडि नबढोस् भन्ने चाहन्छन्।

निर्वाचनका सन्दर्भमा राजनीतिक दलहरुबीच एक खालको आशंका नभएको भने होइन, तर अब ती सबै आशंकामै सीमित भएका छन्। नेपाली राजनीति मूल्य मान्यतामा भन्दा तदर्थवादी सोचमा चलिरहेको छ। एकले अर्कालाई प्रयोग गर्ने प्रयोगवादी र उपयोगितावादी चरित्र बढी हाबी हुँदा पटक–पटक विश्वासको संकट देखा पर्दै आएको छ। निर्वाचनका सन्दर्भमा देखिएका आशंकाहरु त्यसकै प्रतिबिम्ब हुन्। राजनीतिक स्वतन्त्रताको लडाई सकिएको र निरंकुशतन्त्रको अन्त्य भइसकेको अवस्थामा राजनीतिक दलहरु नयाँ एजेण्डाका साथ अगाडि बढ्न सक्नुपर्छ। त्यो एजेण्डा शान्ति र विकाससगै मूलरुपमा राजनीतिक स्थायित्व हासिल गर्नका लागि हुनुपर्छ। राजनीतिक स्थायित्वको अभावमा शान्ति, विकास र समृद्धि हासिल गर्न सम्भव छैन। अहिले राजनीतिक दलहबीच जसरी चुनावी तालमेलसँगै ध्रुवीकरणको प्रक्रिया प्रारम्भ भएको छ, त्यसबाट मुलुक राजनीतिक स्थायित्वको दिशामा अगाडि बढ्ने मार्गप्रशस्त भएको छ । चुनावी गठबन्धनले ल्याएको ध्रुवीकरणसगै दलहबीच केही अन्योल र आशंकाहरु देखापरेका छन्। लोकतान्त्रिक र वामपन्थी ध्रुवीकरणबाट कुनै पनि शक्ति आत्तिनुपर्ने आवश्यकता छैन। यसबाट दुबैले आ–आफ्नो ढंगले शक्ति आर्जन गरिरहेका छन्। यसले दलहरुभित्र आन्तरिक एकता कायम गर्ने बलियो आधार तयार गर्दै लगेको छ। त्यसैले यसलाई स्वाभाविक र गतिशील प्रक्रियाकै रुपमा बुझ्नुपर्छ। अहिले मुलुकको राजनीति गतिमान भएको छ । गतिबाटै ऊर्जा प्राप्त हुन्छ। यसबाट सबै पक्ष लाभान्वित हुन्छन्।

निर्वाचनपछि प्रदेश र संघमा बलियो सरकार र बलियो प्रतिपक्ष बन्ने सम्भावना धेरै बढेर गएको छ। सात सालको क्रान्तिपछि अहिलेसम्म पनि मुलुकले राजनीतिक स्थायित्व हासिल गर्न सकेको छैन। त्यसैले अहिले देखा परेको राजनीतिक ध्रुवीकरणको यो सकारात्मक पाटो हो। दलहका लागि सच्चिने, सुध्रिने र नयाँढंगले अगाडि बढ्ने अवसर आएको छ। त्यसैले कोही पनि आतंकित र भयभित हुने हैन, नयाँढंगले पुनर्संगठित र एकीकृत भएर अगाडि बढ्ने हो। राजनीतिक जडता हैन, गतिशीलता र सुदृढ एकता नै अहिलेको आवश्यकता हो। त्यसबाट नै राजनीतिक स्थायित्वको यात्रा प्रारम्भ हुनेछ। सबै दल तथा सरोकारवालाहरु यसतर्फ नै जुटौं ।

yfxf gu/kflnsfsf]lzv/sf] sfp06/af6 lbjf a; ;]jf

विहान	६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विहान	६:१५	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विहान	८:00	बजे हेटौडा (बस)
विहान	८:१५	बजे सिमभन्ज्याङ हुँदै काडमाण्डौ (फोर्स)
विहान	९: 00	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विहान	९:00	बजे हेटौंडा जम्बो हाइस
विहान	९:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विहान	१0:१५	बजे मार्खु, पालुङ हुँदै हेटौंडा (मिनीबर्स)
विहान	१0:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
विहान	१0:३0	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
विहान	१२:३0	बजे हेटौंडा (बर्स)
मध्यान्ह	१२:३0	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यान्ह	१:३0	बजे हेटौंडा (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे पालुङ गोगने पकने (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	२:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	३:00	बजे पालुङबाट मार्खु (बस)
दिउँसो	३:३0	बजे पालुङबाट काठमाण्डौं (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काउण्टर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ९८५५०७२३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ९८५५०७०५६१

dxTjk"0f{6]lnkmf]g gDa/x?

पालुङ एम्बुलेन्स (चालक)	९८१४२०७४०१
आग्रा एम्बुलेन्स (चालक)	९८६०२२३७५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६४
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०५१२
ईप्रका पालुङ (प्रमुख)	९८५५०६९४९९
प्रहरी चौकी फाखेल	०५७-६९२५१८
जिल्ला प्रशासन मकवानपुर	०५७-५२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-४०००२९

दिगो विकासका लागि महिला साक्षरता

afa'sfhL sfsL{

> साक्षरताले आत्मबल र आत्मविश्वासमा बढोत्तरी भई एक सफल र सबल नागरिकका रुपमा जीवनयापन गर्न अहं भूमिका खेल्दछ । साथै साक्षरता सहज आधुनिक जीवनको अपरिहार्य कुञ्जी हो । आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक रुपान्तरण गरी देश विकास गर्न साक्षरता प्रतिशत उच्च हुनु पहिलो सर्त हो । मानव विकास सूचकांकलाई उच्च राख्न आवश्यक सर्तहरु स्वास्थ्य शिक्षा, विद्यालय भर्नादर, मातृ शिशु मृत्युदर, पोषण आदिको आधारशिला पनि साक्षरता हो ।

नेपालको संविधान २०७२ मा व्यवस्था गरेका विविध मौलिकहकहरूको सुनिश्चितताको लागि शिक्षित हुनु पहिलो शर्त हो । महिलासम्बन्धी मौलिकहकको सुनिश्चितताको लागि साक्षरता प्रतिशतमा वृद्धि गर्न विशेष ध्यान जानुपर्ने भएको छ । विज्ञान र प्रविधिको द्रुत गतिमा विकास र विस्तार भइराखेको वर्तमान २१औं शताब्दीमा पनि विश्वमा ७५ करोड ९० लाख जनता निरक्षर पौढ छन् । जसमा करिब हरेक ३ निरक्षर मध्ये २ जना महिला पर्छन् । ०६८ सालको जनगणनाअनुसार नेपालको साक्षरता प्रतिशत ६५ दशमलव ९ प्रतिशत छ जसमध्ये पुरूष ७५ दशमलव १ र महिला ५७ दशमलव ४ प्रतिशत साक्षर छन् ।

महिला र पुरूषबीचको साक्षरताको खाडल करिब १८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । साक्षरताले मानवको अन्तर्निहित प्रतिभा प्रष्फुटन गरेर सक्षमता ल्याउँदछ । सक्षमताले पौरखी हातहरूलाई परिमार्जित र परिस्कृत गरेर हरेक व्यक्तिको जीवनमा आमूल परिवर्तन गर्छ । उसमा सूचना र प्रविधिको जानकारी राख्ने क्षमतामा वृद्धि हुन्छ । साक्षरताले आत्मबल र आत्मविश्वासमा बढोत्तरी भई एक सफल र सबल नागरिकका रूपमा जीवनयापन गर्न अहं भूमिका खेल्दछ । साथै साक्षरता सहज आधुनिक जीवनको अपरिहार्य कुञ्जी हो । आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक रूपान्तरण गरी देश विकास गर्न साक्षरता प्रतिशत उच्च हुनु पहिलो सर्त हो ।

मानव विकास सूचकांकलाई उच्च राख्न आवश्यक सर्तहरु स्वास्थ्य शिक्षा, विद्यालय भर्नादर, मातृ शिशु मृत्युदर, पोषण आदिको आधारशिला पनि साक्षरता हो । अन्तर्राष्ट्रिय राष्ट्रियस्तरमा प्रतिबद्ध सबै खाले विकासका लक्ष्य हासिल गर्न साक्षरता आधारभूत र अनिवार्य सर्त हो । त्यसकारण राज्यले आˆना नागरिकलाई यथाशक्य छिटो साक्षर बनाउन विभिन्न योजना, अभियान र कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने हुन्छ । विकासको तगारोको रूपमा रहेको निरक्षरता र गरिबी एक अर्काको परिपूरक हुन् । सहज र सफल जीवन जीउन कम्तीमा साक्षरताको विकल्प छैन । अशिक्षाका कारणले विपन्नता अन्धविश्वास, बेरोजगार, परालम्बी तथा कमजोर स्वास्थ्य आदि नकारात्मक प्रवृतिले महिलालाई बढी गाँजेको हुन्छ ।

जबसम्म महिला र पुरूषलाई शिक्षामा पहुँच उनीहरूको क्षमताका आधारमा सुनिश्चित गरिन्न तवसम्म विकासको गति तीव्र नहुने यथार्थता हो । त्यसमा पनि यो दुरी पिछडिएको जातजाति, सो दुर्गम तथा निर्धनहरूको बसोबास क्षेत्रमा अधिक छ । नेपाल गाउँ नै गाउँले भरिएको देश हो । यस्तो विषम परिस्थितिमा साक्षरतालाई सुगमतापूर्वक निरक्षरको पहुँचभित्र ल्याउन निश्चय नै ठूलै अठोट चाहिन्छ । महिला जनसंख्या बढी भएको हाम्रोजस्तो देशलाई नयाँ नेपाल बनाउन महिला साक्षरतालाई विशेष महत्व दिएर सघन कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने हुन्छ । आधा आकाश ढाकेका महिलाको सशक्तिकरण नगरिकन समृद्ध समाजको अपेक्षा गर्न सकिन्न । युनेस्कोले यसवर्षको अन्तराष्ट्रिय साक्षरता दिवस महिला र सशक्तिकरणका लागि साक्षरतामा केन्द्रित गरेको छ । सशक्तिकरण भन्नाले प्राप्त सूचनाहरूको सही जानकारी गरी निर्णय गर्ने क्षमताको विकास गर्नु हो । किनकि महिलाले समान अधिकार र अवसरको उपयोग जबसम्म गर्न पाउँदिनन् तबसम्म दिगो विकासको कल्पना पानीको फोकाजस्तै हुन्छ । भनिन्छ १ जना पुरूष शिक्षित भए आफूमा मात्रै सीमित हुन्छ तर १ जना महिला शिक्षित भए परिवार नै शिक्षित हुन्छन् त्यसकारण महिला शिक्षित हुनु भनेको पारिवारिक सक्षमता आउनु हो, आयआर्जन बढेर आत्मनिर्भर बन्नु हो, इलममा बढोत्तरी गरी सम्पन्नतातिर लम्कनु हो । आफ्नो हक, अधिकार र कर्तव्यप्रति सजग र सचेतभई स्वाभिमानिपूर्वक आत्मनिर्भर जीवनयापन गर्न कम्तीमा साक्षरताको विकल्प छैन । नेपालमा पनि महिला साक्षर र सशक्तिकरणका कार्यक्रम ल्याउने धेरै निकाय र संघसंस्था छन् । जसमा अनौपचारिक शिक्षा केन्द्र सानोठिमीले अग्रहणी भूमिका खेल्दै आएको छ ।

केन्द्रले महिला सशक्तिकरणका लागि विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै आएको छ । उदाहरणार्थः महिला साक्षरता प्रथम द्वितीय, आयआर्जन समूहमार्फत आफूले अंगालेका र संभाव्य पेसारूलाई परिस्कृत गरेर आत्मनिर्भर बनाई आफ्नो खुट्टामा उभिन सक्ने सक्षमता प्रदान गर्ने नीति लिएको छ ।

त्यसैगरी आयआर्जनमा वृद्धि गरी महिलाको जीवनस्तर उठाउन, आफ्ना कुराहरु निर्धक्कसँग राख्न अभ्यस्त बनाउन र संगठित भई हक र अधिकार सुनिश्चित गर्ने खालका कार्यक्रमहरु सामुदायिक अध्ययन केन्द्रमार्फत आयआर्जन समूह गठन गरी सञ्चालन गरेको छ । त्यस्तै स्वास्थ्य र सरसफाइसम्बन्धी जनचेतना फैलाउने कार्यक्रमहरु पनि सञ्चालन गरेको छ । विगत २ वर्षदेखि राष्ट्रव्यापी साक्षरता अभियान सञ्चालन गर्दे आएको छ । अभियानमा महिला सहभागितालाई प्रोत्साहित गरेको छ ।

साक्षरता कक्षा केन्द्र तोक्ने स्वयंसेवक एवं स्थानीय निरीक्षक नियुक्ति तथा व्यवस्थापनमा समेत महिला सहभागीताको सुनिश्चित गरेको छ । जसको फलस्वरूप महिला सहभागिता ८० प्रतिशतभन्दा बढी भएको प्रारम्भिक प्रतिवेदनले पुष्टि गरेको छ । आधारभूत साक्षरता सीप हासिल गरेपछि महिलाको निरन्तर शिक्षाका लागि अनौपचारिक प्रौढ विद्यालयहरु विकास र विस्तार हुने क्रममा छन् । जहाँ महिलाले एसएलसीसम्म पढ्न पाउने अवसर पाउँछन् । त्यस्तै सामुदायिक अध्ययन केन्द्रमार्फत पायक पर्ने ठाउँमा आयआर्जन समूह गठन गरी उत्पादन वृद्धि र प्राप्त आर्जनलाई सामूहिकरूपमा वचत गर्ने अभ्यास गराउँदै आएको छ । सामाजिक रूपान्तरण गरेर समृद्ध नयाँ नेपाल बनाउने सपना यथार्थतामा बदल्न आधा आकाश ओगटेका महिलाहरूको सशक्तिकरणको विकल्प छैन ।

साक्षरता सशक्तिकरणको पहिलो खुड्किलो हो । यसै वास्तविकतालाई आत्मसात गरेर अनौपचारिक शिक्षा केन्द्रले महिलालाई विशेष ध्यान दिएर कार्यक्रम सञ्चालन गर्दे आएको छ । साक्षरता अभियानका स्वयंसेवक, स्थानीय निरीक्षक तथा पढ्न आउने निरक्षर समेतमा महिलालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने प्रावधान राखेको छ । जसको फलस्वरूप महिला साक्षरतामा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ । मातृ तथा बालमृत्यु दर घटेको छ । राज्यका विभिन्न निकाय र कार्यक्रममा महिलाको पहुँच क्रमिकरूपमा बढेको छ । साक्षरता शिक्षित एवं सचेत महिला आमा भएको परिवारको बालबालिकाको पढाइको स्तर स्वभावैले बढ्न जान्छ । उल्लिखित कार्यक्रमहरु निश्चय नै हात्तीको मुखमा जिरा भएको छ ।

कार्यक्रमको सफलताको लागि पर्याप्त साधनस्रोतको तर्जुमा, प्रभावकारी कार्यान्वयन एवं सेवाग्राहीको अनुगमन निरीक्षण कार्य प्रगतिको आधारमा पुरस्कारको र दण्डको व्यवस्था गर्ने कार्यमा सबैको साथ सहयोग भएमा निश्चय नै हामी आˆनो लक्ष्यमा पुग्न सक्छौं । त्यसकारण महिला साक्षर तालाई प्रत्येक नेपालीले घरघरबाट सुरू गरेर पारिवारिक साक्षरतालाई प्रोत्साहित गर्नुपर्दछ । अरूले के गऱ्यो भन्दा पनि मैले के गरेँ भन्ने कुराले महत्व राख्छ । त्यसकारण यो संसारलाई बदल्नु छ भने आफैँ बाट सुरू गरौँ । यही वास्तविकतालाई मध्यनजर राखेर भविष्यमा पनि महिला सशक्तिकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने खालका कार्यक्रमलाई प्रोत्साहित गर्नु भनेको समृद्ध नयाँ नेपाल बनाउन होस्टेमा हैसे गर्नु हो भन्दा अन्यथा नहोला ।

सरकारले होटल रेष्टुराको गुणस्तर वर्गीकरण गर्ने

सरकारले होटल तथा रेष्टुराँ क्षेत्रलाई स्वच्छ र गुणस्तर हेरेर बर्गीकरण गर्ने लागेको छ । सर्वसाधारण छिर्ने यस्ता होटल, रेष्टुराँले गुणस्तर र स्वच्छतामा हेलचेक्रयाइँ गर्न थालेपछि त्यसलाई नियमन गर्न खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभागले बर्गीकरणको गर्न लागेको हो ।

विभागले लोगो प्रमाणपत्रका आधारमा यस्ता खाद्य व्यवसायलाई नियमन गर्न लागेको हो । विभागले होटेल, रेष्टुराँ, भोजनालय, मिठाई पसल, चिया पसल, क्याफे, क्याटरिङ, होष्टेल एवम् क्यान्टिन र सोही प्रकृतिका अन्य खाद्य व्यवसायहरूलाई स्तर छुट्याएर उपभोक्तामैत्री रूपमा बर्गीकरण गर्न लागेको छ ।

विभागले तयार गरेको खाद्य स्वच्छताको आधारमा होटल रेटुरेन्ट स्तरीकरण गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका २०७४ कृषि विकास मन्त्रालयबाट पारित भएसँगै यस्ता खाद्य व्यवसायलाई बर्गीकरण गर्ने बाटो खुलेको हो । निर्देशिका पारित भएसँगै अब ठूला पाँचतारे होटलदेखि चियापसलसम्म पनि पनि खाद्य स्वच्छताका आधारमा वर्गीकरणमा पर्ने भएका छन् । खाद्य नियमावली, २०२७ को नियम ३३ (क) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी विभागले निर्देशिका तयार गरेको थियो ।

यसअघि राजमार्ग क्षेत्रका होटलहरूमा स्टीकरको व्यवस्था गरिए पनि कार्यान्वयन भएको छैन । पटक-पटकको बजार अनुगमनबाट आशातित परिवर्तन हुन नसकेपछि विभागले निर्देशिकामार्फत नियमन गर्न लागेको हो ।

निर्देशिका कार्यान्वयनमान आएसँगै अब प्रचलिन कानूनबमोजिम दर्ता भएका होटेल रेष्टुराँले तारा चिह्नसहितको स्तरीकरण लोगो राख्नुपर्नेछ । सम्बन्धित होटेल रेष्टुराँले लोगो प्राप्तिका लागि दिएको निवेदनका आधारमा विभागको अनुगमन टोलीले मूल्याङ्कन गरी स्वच्छताका आधारमा स्तरीकरण गर्नेछ । विभागले कानूनबमोजिम सञ्चालनमा रहेका खाद्य व्यवसायलाई स्तर निर्धारणको मापदण्ड र आधारबमोजिम अतिउत्तम, उत्तम, सन्तोषजनक र सामान्य गरी चार तहमा बर्गीकरण गरेर खाद्य स्वच्छता स्तरीकरण लोगो दिनेछ ।

lrGgxf];\sg pQd <

निर्देशिकामा होटल रेष्टुराँको बर्गीकरणका लागि ५० वटा प्रश्नावली उल्लेख छ । उक्त प्रश्नावली र तोकिएको शर्तअनुसार बढी अंक ल्याउने व्यवसायले अतिउत्तम, उत्तम, मध्यम (सन्तोषजनक) र सामान्य श्रेणीको प्रमाणपत्र लोगो पाउनेछन् ।

अतिउत्तम श्रेणीको होटेल रेष्टुराँले तीन वटा तारा र (क) सहित अतिउत्तम लेखिएको हरियो स्टीकर पाउनेछ । यो लोगो पाउन होटेल रेष्टुराँले तोकिएको मापदण्डबमोजिम ९० भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्नुपर्छ ।

त्यस्तै, उत्तम श्रेणीको खाद्य व्यसायले दुई वटा तारा र (ख) सहित उत्तम लेखिएको हरियो स्टीकर पाउनेछन् । यस्तो लोगो पाउन ८० भन्दा माथि ८९ सम्मको अंक प्राप्त गर्नुपर्ने हुन्छ । यसैगरी मध्यम श्रेणी (सन्तोषजनक) को लोगो पाउन ६५ देखि ७९ बीचको अंक प्राप्त गर्नुपर्ने निर्देशिकामा उल्लेख छ । यस्तो लोगो पाउने होटेल रेष्टुराँले एउटा तारा र (ग) सहित सन्तोषजनक लेखिएको हरियो स्टिकर पाउनेछन् । यो श्रेणीलाई विभागले 'मध्यम' उल्लेख गरेर मन्त्रालय पठाए पनि मन्त्रालयले यसलाई

अंक		श्रेणी
९० बढि	'क'	अतिउत्तम
८०-८९ बढि	'ख'	उत्तम
६५-७९ बढि	'ग'	मध्यम
५०-६० बढि	'घ'	सन्तोषजनक

'सन्तोषजनक' श्रेणीमा राखेर स्वीकृत गरेको छ ।

सामान्य श्रेणीको लोगोमा (घ) सहित सामान्य लेखेको स्टिकर उल्लेख हुनेछ । यो श्रेणीको लोगो पाउन ५० देखि ६० बीचको अंक प्राप्त गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । विभागले यो श्रेणीलाई सन्तोषजनक स्तरमा राखेपनि मन्त्रालयबाट स्वीकृत हुँदा यसलाई 'सामान्य' श्रेणीमा राखेर स्वीकृत गरिएको छ ।

व्यवसायीले लोगोको प्रकृतिबमोजिम प्रतिवद्धता जाहेर गरेरमात्र स्तरीकरण लोगो पाउनेछन् । लोगो प्रमाणपत्रको अवधि एक वर्षको हुने निर्देशिकामा उल्लेख छ । प्रमाणपत्र पाइसकेपछि पनि स्तर अनुसारको खाद्य स्वच्छता कायम नगर्ने व्यवसायीको लोगो प्रमाणपत्र जफत, परि वर्तन वा फिर्ता हुनसक्ने व्यवस्था छ । लोगो प्राप्त गर्ने होटल रेष्टुराँको पुनः निरीक्षण पनि हुनेछ । जसमा अतिउत्तम प्रकृतिको खाद्य व्यवसायका हकमा एक वर्ष र त्यसभन्दा तल्लो श्रेणीकाको हकमा प्रत्येक छ महिनामा पुनः निरीक्षण गर्ने व्यवस्था निर्देशिकामा छ । अनुगमन र निरीक्षणका क्रममा कैफियत देखिए एक महिना सुधारको मौका दिने र उक्त अवधिमा पनि सुधार भएको नपाइए श्रेणीअनुसार एक तह घटुवा गर्ने व्यवस्था निर्देशिकामा उल्लेख छ । लोगो प्रमाणपत्र पाउने खाद्य व्यवसायीले म्याद सकिएको तीन महिनाभित्र नवीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । केन्द्रमा विभागका महानिर्देशकको संयोकत्वमा निजी क्षेत्रसमेत संलग्न नौ सदस्यीय खाद्य स्वच्छता निर्देशक समिति गठन गर्ने व्यवस्था छ ।

त्यस्तै, स्थानीय स्तरमा सञ्चालित खाद्य व्यवसायको हकमा स्थानीय स्तरमै स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि सम्मिलत खाद्य स्वच्छता समूह गठन गरी त्यसैमार्फत नियमन गर्ने व्यवस्था निर्देशिकामा छ । निर्देशिकामा होटल रेष्टुराँको स्तरीकरण गर्दा बाहिरी परिधिको सरसफाईको अवस्था, भुइँ, भित्ता र सिलिङको स्थिति, खाद्य वस्तुको सम्पर्कमा आउने स्थलको अवस्था, सरसफाइ गर्न प्रयोगमा ल्याइने रसायन तथा विषादीको प्रयोग र भण्डारण र ढल निकासको व्यवस्थित प्रणालीलाई मूल्याङ्कनको कसीमा राखिने उल्लेख छ ।

त्यस्तै, पानी आपूर्तिका पाइप तथा अन्य प्रयोगका पाइपहरूको अवस्था, खाना बनाउने, खाना खुवाउने तथा भण्डारण कोठामा प्राकृतिक वा कृत्रिम प्रकाशको स्थिति, प्राकृतिक र यान्त्रिक भेन्टिलेसन, भाँडाकुँडाको व्यवस्थापन, सरसफाइ प्रयोजनका लागि पर्याप्त पानीको आपूर्ति, पिउने प्रयोजनका लागि प्रशोधित तथा पिउनयोग्य पानीको व्यवस्था लगायत पनि मूल्यांकन मापदण्डमा उल्लेख छ । त्यस्तै, धुम्रपान, थुक्ने निषेध गरि एरनगरिएको, कर्मचारीको व्यक्तिगत सरसफाई, आवश्यक तालिम लगायत मापदण्डका आधारमा लोगो प्रदान गरिने निर्देशिकामा उल्लेख छ ।

विभागका महानिर्देशक सञ्जीव कर्णले निर्देशिका स्वीकृत भएसँगै अब कार्यान्वयनका तहमा लैजाने बताए । 'अब स्थानीय तहमासमेतमा अर्न्तक्रिया गरेर कार्यान्वयनमा जानेछौं,' उनले भने । निर्देशिकाका सम्बन्धमा व्यापक जनचेतना आवश्यक रहेको उनले बताए । यसका लागि स्थानीय तहमा विभिन्न समिति गठन गर्ने र प्राविधिक जनशक्ति तयार गर्ने तयारी भइरहेको उनले बताए ।

यसअघि करीव छ वर्ष पहिले सरकारले राजमार्गका होटल तथा रेष्टुराँलाई व्यवस्थित गर्न यस्तै बर्गीकरणको तयारी गरे पनि कार्यान्वयन आउन सकेको थिएन । अहिले भने त्यसैलाई व्यापक र परिष्कृत रूपमा निर्देशिका तयार गरिएको विभाग बताउँछ ।

कार्पेट खरीद गर्ने तरीका

हामी चाडवाड र परम्पराले नेपालहीहरू धनी छौं । अन्य बेलाभन्दा चाडपर्वको समयमा घरमा नयाँ कार्पेट फेर्ने गरिन्छ । त्यस्तै, यदि भर्खरै बनेको घर हो भने पनि कार्पेट किन्नुपर्ने हुन्छ । पछिल्लो समय कार्पेटलाई घरमा शानको वस्तुको रूपमा समेत लिन थालिएको छ ।

घर, अफिसमा बिछ्याइएको कार्पेटबाट समेत व्यक्तित्व मापन गरिन्छ । मुख्यतः भुइँको चिसोबाट सुरक्षा र सजावटका लागि कार्पेटको लोकप्रियता पहिलेदेखि नै उच्च छ । अहिले बजारमा सस्तादेखि निकै महँगा कार्पेटसमेत उपलब्ध छन् । टायल वा ऊड फ्लोरिङभन्दा कार्पेट खरीद गर्दा बढी सावधानी अपनाउनुपर्ने हुन्छ । कमसल कार्पेट परेमा रङ जानुका साथै छिट्टै खराब हुन्छ । त्यस्ता कार्पेटमा लागेको दाग हटाउन पनि कठिन हुन्छ । गुणस्तरीय कार्पेट खरीद गर्ने केही उपाय यहाँ दिइएको छः

sfk{]sf] vl]bnf]kg

कार्पेटको तल्लो भाग खँदिलो हुनुपर्छ, जसले जमीनमा केही घर्षण हुँदा पनि चाँडै खराब हुँदैन ।

ljleGg cfsf/k|sf/ xg{xf];\

यस्तो कार्पेट छनोट गर्नुहोस्, जुन तपाईंको स्टाइल अनुसारको होस् । केही कार्पेटमा खुट्टा तथा भ्याकुमको छाप रहिर हन्छ । जस्तै- मखमलको कार्पेट । सेक्शन कार्पेट साधारण हुन्छ, जसलाई कम मान्छे कम आवतजावत गर्ने फर्मल लिभिङ रूम, माष्टर बेडरूम आदिमा बिछ्याउँदा राम्रो हुन्छ ।

dNoaf/]; r]t xg'xf];\

कार्पेट प्रयोग गर्न तपाईसँग धेरै पैसा हुनुपर्दैन । महँगो कार्पेटमात्र, आरामदायी हुन्छ भन्ने छैन । कार्पेटका लागि तिर्नुपर्ने उचित मूल्य तथा ढुवानीको हिसाब गरी विभिन्न डिलरमा बुझेर मात्र कार्पेट खरीद गर्नुहोस् । तपाईंका लागि यो नै सबैभन्दा उत्तम उपाय हो ।

sxfF v/lb ug{

कहाँ कार्पेट खरीद गर्दा तपाईंलाई अनुकूल हुन्छ, त्यसमा विचार पुऱ्याउनु होस् । कार्पेट खरीद गर्न सकिने ठाउँ धेरै छन् । जस्तै- शोरूम, फ्लोरिङ कम्पनी, ठूला डिपार्टमेण्ट स्टोर वा अनलाइन । यस्तो पसलबाट कार्पेट खरीद गर्नुहोस्, जहाँ धेरै भेराइटी हुनुका साथै तपाईंको बजेटले पनि साथ दियोस् ।

;'lIft /fVg sd v r{nfu]

कार्पेटको छनोट गर्दा यसको हेर चाहमा लाग्ने खर्चबारे पनि बुझ्नुहोस् । कम खर्चमै पनि कार्पेटलाई सुरक्षित राख्न सकिन्छ । घरमा बच्चा छन् भने दाग प्रतिरोधी कार्पेट खरीद गर्नुहोस् । मर्मत खर्च कम लाग्ने कार्पेट छनोट गर्नुहोस् ।

jf/]06Ldf Wofg lbg'xf];\

कुनै कार्पेट धेरै वारेण्टी दिएको भरमा मात्र खरीद नगर्नुहोस् । कार्पेटको सबैभन्दा ठूलो समस्या त्यसको म्यानुफेक्चरिङ डिफेक्ट नभएर त्यसको गलत प्रयोगले गर्दा हुन्छ ।

jftfj/0fdGq sfk{] /fHgxf];\

जैविक सामग्रीले बनेको कार्पेट खरीद गर्नुहोस् । केमिकल प्रयोग गरिएको सामग्री खरीद नगर्नुहोस् ।

अब नेपालमै घरको रेडिमेड ढलान

◆ मदन लामिछाने

घर बनाउँदा स्ल्याब ढलान गर्नैपर्ने बाध्यताबाट अब छुटकारा मिल्ने भएको छ । जग हालेर पिलर र बिम ढलान गरिसकेपछि स्ल्याब ढलानको सट्टा प्रिकाष्ट स्ल्याब (कारखानामा पहिले नै तयार पारिएको स्ल्याब) राख्न सकिने भएको हो । पिलर, बिम बनाएपछि छतको ढलानको सट्टा प्रिकाष्ट स्ल्याब राख्दा निर्माण छिटो हुने इञ्जिनीयरहरूको भनाइ छ ।

स्ट्रक्चरल इञ्जिनीयर सुदीप कारञ्जितका अनुसार यसको प्रयोग आवासीय घर, कार्यक्रम हल, ^याक्ट्री, इँटा भट्टालगायत संरचनामा सजिलै गर्न सकिन्छ । निर्माण सम्पन्न भएपछि बिगार्न पर्दा पनि पुनः प्रयोग गर्न मिल्ने यसको मुख्य विशेषता हो । फ्याक्ट्री सार्नुपर्दा पुनः प्रयोग गर्न मिल्ने हुनाले यसको लोकप्रियता बढ्दै गएको बताइएको छ ।

यसको प्रयोगका लागि बिम, पिलर मात्रै बनाउनुपर्छ । यसपछि छतको रूपमा कारखानाबाट प्रिकाष्ट स्ल्याब लगेर फिट गरे पुग्छ । क्रेनको सहायताले प्रिकाष्ट फिट गर्न सकिन्छ । प्रिकाष्ट स्ल्याब १५ फिट लम्बाइसम्मको पाइन्छ । यस्तो ढलानमा दुईओटा पिलरबीचको दूरी १५ फीटसम्म राख्न सकिन्छ, जसले गर्दा निर्माण खर्चमा कमी आउने बताइएको छ । अन्य आरसीसी स्ल्याब ढलान गर्ने भए पिलरको दूरी १०/१२ फीटसम्म राख्ने गरिन्छ । तर, विज्ञहरूका अनुसार सपोर्ट सिष्टम गरे प्रिकाष्ट २० फीट चौडाइसम्मको पिलरको फरकमा राख्दा पनि फरक पर्दैन ।

परम्परागत ढलान भन्दा बढी हलुका हुनु यसको अर्को विशेषता हो । इञ्जिनीयरहरूका अनुसार परम्परागत ढलानमा २ हजार ४ सयदेखि २ हजार ५ सय प्रतिघनमिटर घनत्व हुन्छ भने यसमा १ हजार ५ देखि १ हजार ६ सय प्रतिघनमिटर मात्रै घनत्व हुन्छ । यसको बीचमा प्वाल हुने भएकोले बढी हलुका भएको हो । प्वाल भएकै कारण यसमा ताप प्रसार हुँदैन, जसले गर्दा तातो हुन पाउँदैन । यसैले इँटा भट्टाको डग (इँटा भट्टाको माथिपट्टि)मा पनि यसको प्रयोग गर्न सकिन्छ । साथै, प्वालकै कारण यसमा प्लम्बिङ, कन्सिल्ड वायरिङ गर्न समेत सजिलो हुन्छ ।

नेपालमा नगरकोटको क्लब हिमालय, वीरगञ्जको हिमालयन बैङ्क, त्रिभुवन विश्वविद्यालय परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, त्रिपुरेश्वरको एनआईसी एशिया बैङ्क र कमलादीको लक्ष्मी बैङ्कमा यस प्रकारको प्रिकाष्ट स्ल्याबको प्रयोग भइसकेको छ । गोर्खा प्रिकाष्ट प्राइभेट लिमिटेडले नेपालमा यस्तो प्रविधिको निर्माण सामग्रीको उत्पादन शुरु गरेको हो । कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सीईओ) इञ्जिनीयर राजन दुवालका अनुसार नेपालमा विभिन्न साइजका प्रिकाष्ट स्ल्याबको उत्पादन भइरहेका छन् ।

गोर्खा प्रिकाष्टले मात्रै २ फीट चौडाइ र १ सय एमएम (५ इञ्च) मोटाइका प्रिकाष्ट स्ल्याब उत्पादन गर्दै आएको दुवालले जानकारी दिए । उनका अनुसार लम्बाइ भने आवश्यकताअनुसार उपलब्ध हुन्छन् । हलुका, छिटो जडान, भूकम्पीय दृष्टिकोणबाट सुरक्षित हुनुलगायत यसका विशेषता हुन् । कारखानामा पहिले नै बनाएर राखिने भएकाले निर्माण कार्यमा स्वतः कम समय लाग्छ । यसको निर्माण ५३ ग्रेड सिमेण्ट, ७ एमएमको हाईपावर प्रिटेन्शाइल स्टील (डण्डी), बालुवा, चिप्सको प्रयोगबाट हुने कम्पनीले जानकारी दिएको छ ।

हेटौंडामा भुस्याहा कुकुर नियन्त्रण थालिने

◆ विकास समाचारदाता

हेटौंडा उपमहानगरपालिकामा देखि भुस्याहा कुकुर नियन्त्रणको पहल थालिएको छ । उपमहानगरपालिकाका प्रबन्धक बिके महर्जनका अनुसार शनिबारबाट पहल थालिएको हो ।

भुस्याहा कुकुर नियन्त्रणको अभियानमा पहल थालिने भए पनि भुस्याहा कुकुर लाई के गर्ने भन्नेमा नगरपालिका नै अन्यौलमा छ । वडा नम्बर १ देखि १९ सम्मकै भुस्याहा कुकुर हटाउने अभियानमा वडा अध्यक्ष र अधिकारीहरूबिच नै बहस चलेको छ ।

महर्जनका अनुसार केही वडा अध्यक्षहरूले भुस्याहा कुकुर धेरै भएकोले मार्नु नै अन्तिम बिकल्प भएको बताएका छन् भने केहीले ज्यानै लिन नहुने तर सम्बन्धित घरका मालिकलाई जिम्मा लाउनु पर्ने बताएका छन् । नगरपालिका स्वयम पनि कुकुरलाई मार्नुपर्छ भन्ने कुराको विपक्षमा छ ।

साथै घरमा पालिएका कुकुरहरूको पहिचानको लागि बेल्ट लगाईदिन वा छाडा नछोड्न पनि उपमहानगरपालिकाले अनुरोध गरेको छ ।

राजमोले उमेद्वार छान्यो

◆ विकास समाचारदाता

राष्ट्रिय जनमोर्चा (राजमो)पार्टी मकवानपुरले आउँदो मंसीर २१ गते हुने प्रतिनिधि तथा प्रदेशसभा निर्वाचनको लागि उमेद्वार तय गरेको छ ।

राजमोले मकवानपुरको प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर १ बाट ओविन्द्रबहादुर लुईटेल तथा क्षेत्र नंबर २ बाट विरबहादुर सिंतानलाई उम्मेद्वार बनाएको हो । राजमोले प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर १ को प्रदेशसभा क बाट अर्जुन न्यौपाने तथा ख बाट हिराकुमारी तिमल्सिनालाई अघि सारेको छ ।

त्यसैगरि प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर २ को प्रदेशसभा ख बाट कृष्ण गोले उम्मेद्वार भएका छन् । राजमोले समानुपातिक तर्फ रामहरी धिताल र उत्तरबहादुर गोपालीलाई सिफारिस गरेको छ ।

मकवानपुरमा मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय खुल्यो

◆ विकास समाचारदाता

निर्वाचनको तालिका अनुसार बिहीबार मकवानपुरको हेटौँडामा मूख्य निर्वाचन अधिकृत तथा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयको स्थापना गरिएको छ । हेटौँडा उपमहानगरपालिका अन्तर्गत जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयको स्थापना गरिएको हो ।

दोस्रो चरण अर्न्तगत मंसिर २१ गते हुने प्रदेश तथा प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन प्रयोजनका लागि मुख्य निर्वाचन अधिकृत तथा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयहरूको स्थापना गरिएको मकवानपुरका मूख्य निर्वाचन अधिकृत खडानन्द तिवारीले बताए । साथै उनले मकवानपुरमा निर्वाचन शान्तिपूर्ण ढंगबाट सञ्चालनको लागि सबैलाई आग्रह समेत गरे ।

तिवारीलाई मुख्य निर्वाचन अधिकृतको साथै प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर १ को निर्वाचन अधिकृतको समेत जिम्मेवारी प्रदान गरिएको र चन्द्रकान्त खनाललाई प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नंबर २ को जिम्मेवारी दिईएको कार्यक्रममा जानकारी दिइएको थियो ।

कार्यालय स्थापना भएसँगै चुनावी चहलपहल लगभग शून्य भएको मकवानपुर मा प्रदेश र प्रतिनिधि सभा निर्वाचनका लागि आवश्यक काम कारबाही शुरू हुने र चहलपहल बढ्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

देउसी भैलो खेलेको रकम सभाहलको निर्माणमा सहयोग

◆ विकास समाचारदाता

छठ पर्वको अबसरमा हेटौंडा ८ मा रहेको श्रृजना राजपानी महिला समुहले शुभकामना आदानप्रदान तथा सहयोग हस्तान्तरण कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । वडा न ८ का वडा अध्यक्ष गोपाल बहादुर श्रेष्ठको प्रमुख आतिथ्तामा आयोजित कार्यक्रम्मा समुहले तिहारमा देउसी भैलो खेलेर उठाएको सत्तरी हजार रूपैयालाई राधाकृष्ण मन्दिर संरक्षण समितीद्वारा निर्माणाधीन राधाकृष्ण मन्दिर तथा बहुउद्देश्यीय सभाहलको निर्माणामा रकम हस्तान्तरण गरेको हो ।

कालिका टोल स्थित राधाकृष्ण मन्दिर परिसरमै आयोजित शुभकामना आदानप्रदान तथा चियापान कार्यक्रम्म समुहकी अध्यक्ष शुशिला देवकोटाको सभापतीत्वमा सम्पन्न भएको थियो भने रकम हस्तान्तरण गर्दै समुहकी अध्यक्ष देवकोटाले देउसी भैलो सामाजिक उदेश्यका साथ खेलिएको समेत बताइन् ।

रकम हस्तानतरण कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख अतीथि श्रेष्ठले देउसी भैलो खेलेर सामाजीक कार्यमा सहयोग गरेकोमा समुहलाई धन्यबाद ज्ञापन गरेका थिए । उनले समाज विकासमा टोल विकास संस्था आफै सकृय हुनु राम्रो रहेको बताउँदै आगामी दिनमा पनि समुहले चालेको कार्यको सफलताको लागी शुभकामना ब्यक्त गरे । कार्यक्रम संचालन सुदिप राज गिरिले गरेका थिए ।

मकवानपुरगढी दरबार पुर्ननिर्माण गर्न गुरुयोजना

◆ विकास समाचारदाता

संरक्षणको पखाईमा रहेको मकवानपुरगढी दरबार पुर्ननिर्माण गरिने भएको छ । यसका लागि मकवानपुर गढी पर्यटन विकास समन्वय समितिले गुरूयोजना तयार गरी पुरातत्व विभागमा पेश गरेको छ ।

विभागले पहिलो चरणमा मकवानपुर गढीको सिमाना छुट्याई पुर्न्निर्माण कार्य थाल्न ८५ लाख रूपैंया विनियोजन गरेको समितिका सचिव केदार न्यौपानेले बताए ।

जिल्ला समन्वय समितिको सहयोगमा सबै संरचना पुर्न्निर्माणका लागि ४० करोड रूपैंया खर्चिने गरी गुरूयोजना बनाएर विभागमा पेश गरेको बताउँदै समितिका सचिव न्यौपानेले विभागले योजना स्विकृत गरी क्रमशः पुनर्निर्माणको काम अघि बढाउने आवश्वासन दिएको बताए । पूर्व संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन राज्यमन्त्री ईन्द्रबहादुर बानियाँले सांसद विकास कोषमार्फत ४० लाख रूपैंया गढीदरबार पुर्न्निर्माण शुरूवातका लागि प्रदान गरेको जनाइएको छ ।

मकवानपुर क्षेत्र नम्बर १ बाट निर्वाचित सांसद समेत रहेका बानियाँको सक्रियातामा गुरूयोजना तयार पारेको जनाईएको छ । समितिले पुरानो संरचनामा रहेको दुईतले गढी दरबार, दरबार परिसरमा दुईवटा मन्दिर, दुईवटा टावर लगायतका संरचना निर्माणको प्रस्ताव गरेको छ ।

भिमफेदीमा दशजोड दुईमा कृषि प्राविधिक पढाइ हुने

◆ सुरेन्द्र थिंके/भीमफेदी

भीमफेदी, मकवानपुर जिल्ला भीमफेदी गाउँपालिका वडा नबरं. ५ सुपिङ्मा रहेको महालक्ष्मी माध्यामिक बिद्यालयमा दश जोड दुइमा प्राबधिक शिक्षा कृषि जे.टि. अध्यन अध्यापन हुने भएको छ ।

महालक्ष्मी माध्यामिक विद्यालय ब्यबस्थापन समितिले आउँदो शैक्षिक बर्ष २०७५ देखी सो बिषयमा अध्यन अध्यापन गराउन आबश्यक शैक्षिक प्रकृया अगी बढाइ सकेको तथा भारतीय दुताबासको सहयोगमा अती आधुनिक ब्यबस्थापन बिद्यालय र्निमाण भइ सकेकोले अध्ययन पहिलो बर्ष सञ्चालनको लागी पुर्वाधार तयार गर्न आर्थिक अभाब हुन नदिन श्रीमद् भागबत सप्ताह सञ्चालन गरेको सप्ताह मुल समारोह समितिका अध्यक्ष प्रल्हाद पुडासैनीले बताए । विद्यालयका प्रधानअध्यापक केशब प्रसाद पुडासेनीले सञ्चालन गरेको श्रीमद् भागबत सप्ताहको उद्‌घाटन गर्दै प्रमुख अतिथि जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख रघुनाथ खुलाल रहेका थिए । प्रमुख अतिथि खुलालले सुपिङ्मा रहेको महालक्ष्मी माध्यामिक बिद्यालयमा दश जोड दुईमा प्राविधिक शिक्षा कृषि जे.टि. अध्यन अध्यापनमा पुर्ण सहयोग हुने बताए ।

कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय समिति उपप्रमुख भगवती पुडासैनी,गाउँपालिका उपाध्यक्ष पार्वती राना, ५ नं. बडा अध्यक्ष जहार सिं लामा तथा सहभागीले शुभकामना ब्यक्त गरेको थीयो । श्रीमद् भागबत सप्ताह ज्ञान महायज्ञ मा कथा वाचक पं.श्री बिनोद सापकोटा, उप वाचक बाल ब्यास पं. मनिष शरण खनालबाट हुने बताईएको छ ।

२७ हजार मतदाता थपिए

◆ विकास समाचारदाता

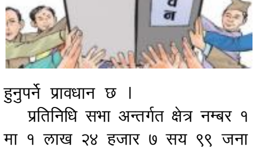

आगामी मशिर २१ गते हुने निर्वाचनका लागि मकवानपुर जिल्लामा २७ हजार ८ सय ४५ जना मतदाता थप भएका छन । मतदाता थप भएसँगै मकवानपुर जिल्लामा २ लाख ५५ हजार ६ सय ३ मतदाताले मतदान गर्न पाउने भएका छन् ।

यस अघि २ सय ९५ वटा मतदान केन्द्र भएको मकवानपुरमा मतदाता बढेसँगै २९ वटा मतदान केन्द्र थप गरी ३ सय २४ वटा पुराइएको छ । एउटा निर्वाचन केन्द्रा १ हजार ६४ जना मात्र मतदाता हुनुपर्ने प्रावधान छ ।

प्रतिनिधि सभा अन्तर्गत क्षेत्र नम्बर १ मा १ लाख २४ हजार ७ सय ९९ जना र क्षेत्र नम्बर २ मा १ लाख ३० हजार ८ सय ४ जना मतदाता रहेको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ ।

कुलेखानीमा थापा

उपप्रधान एवं उर्जा मन्त्री कमल थापाले निर्माणाधिन कुलेखानी तेस्रो आयोजनाको अवलोकन गरेका छन् । उर्जामन्त्री भएपछि पहिलो पटक गृहनगर हेटौंडा आएका थापाले भैसेको सानुटार स्थित कुलेखानी तेस्रोको अवलोकन गरेका हुन् ।

अवलोकनका क्रममा उनले कुलेखानी तेस्रोको कार्य प्रगतिबारे आयोजनाका पदाधिकारीबाट जानकारी दिएका थिए । उनले उर्जा संकटबाट देशलाई मुक्त बनाउन कुलेखानी तेस्रोको योगदान महत्वपूर्ण रहने भएकाले छिटै काम सक्न निर्देशन दिए । मन्त्री थापासंगै उर्जा सचिब अनुप उपाध्याय, नेपाल बिद्युत प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङ लगायतको सहभागिता रहेको थियो । यसअघि थापा बाराको सिमराबाट हेटौंडामा आउँदा चुरियामाईमा कार्यकर्ताहरूले उनको स्वागत गरेका थिए ।

रेडक्रसकर्मीको तटस्थता नै उत्कृष्ट सेवा

◆ विकास समाचारदाता

रेडक्रसकर्मी तटस्थ रहनु नै समाजिक सम्मानको उत्कृष्ठ सेवा पुर्‍याउने संस्थाको रूपमा रेडक्रस रहने बताइएको छ । नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा छतिवनको २२ औं वार्षिक साधरण सभामा बोल्दै नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका केन्द्रिय सदस्य तथा मकवानपुर शाखा सभापति सुर्यचन्द्र न्यौपानेले यस्तो बताएका हुन् । मानिविय सहायताको क्रममा आग्रह पुर्वाग्रह नराखी चलेको हुनाले सबैको साझा सामाजिक तथा मानविय सहयोगी संस्था रेडक्रस बन्न सफल भएको न्यौपानेको भनाई छ । शनिबारदेखी सुरू भएको खुल्ला सभा तथा नयाँ नेतृत्व चयनको प्रयास भएपनि लम्बिएको थियो ।

मनहरीमा क्षयरोगी बढे

◆ विकास समाचारदाता

मनहरी गाउँपालिकामा क्षयरोगी बढ्दो अवस्थामा रहेको छ ।

पछिल्लो वर्षहरूको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा संक्रमितको संख्यामा वृद्धि भई ५६ जना क्षयरोगी मनहरी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा उपचारका लागि आएको स्वास्थ्य केन्द्रका स्वास्थ्य प्राविधिक शिवराम बानियाँले जानकारी दिए । स्वास्थ्य केन्द्रमा उपचारका लागि आएका अधिकांश संक्रमितहरू क्रसरमा काम गर्ने कर्मचारी र ट्रयाक्टर चालक रहेको प्राविधिक बानियाँले जानकारी दिए ।

क्षयरोगबाट संक्रमितहरूले औषधी नियमित सेवन नगर्दा ज्यान समेत गएको र केहि बिरामीको फेरी रोग बल्झिएको जानकारी समेत बानियाँले दिए ।

पाँच वर्षपछि यसपाली खड्बु गाउँमा कार्तिके नाच हुने

◆ विकास समाचारदाता

पाँच वर्षपछि यसपाली खड्बु गाउँमा कार्तिके नाच हुने भएको छ । यही कार्तिक १८ गतेबाट सुरू भई २२ गते बिहान समापन गरिने नाचको लागि अहिले सिक्ने र सिकाउने कार्य भैरहेको छ । सँस्कृति जगेर्ना गर्नलाई पछिल्लो पुस्तालाई अभाव, आर्थिक अभाव, बाद्यवादनको समस्या तथा उचित ब्यवस्थापनको समस्याका कारण पनि ५ बर्ष पछि यो बर्ष नाच हुन लागेको स्थानीयले बताए ।

कार्तिक पूर्णिमादेखि हुने यो नाचको कथा भने महाभारत शोभाकाण्डमा आधरित रहेको छ । नेवार समुदायको करिब ५५ देखि ६० घरधुरी रहेको उक्त

फाइल फोटो।

गाउँमा युवाहरू घरभन्दा बाहिर शहर तथा बिदेशमा रहेका कारण उक्त एतिहासिक नाचलाई जोगाउन मुश्किल परेको छ । नाचको लागि चाहिने पोसाक र अन्य ब्यवस्थापन गरी करिब ६ लाख ५० हजार खर्च हुने देखिएको छ ।

पनि तयारी राख्न तथा सँस्कृति हस्तान्तरण गदै जानका लागि तालिमसहित नाच सिकाई भइरहेको हो । इन्द्रसरोवर गाउपालिका-५ फाखेलको खड्बुमा देखाईने कार्तिके नाचले ऐतिहासिक महत्व बोकेको नाचगुरू तेजबहादुर नगरकोटीले बताए । प्रत्येक कार्तिक पुर्णिमादेखि ४ रात सम्म सञ्चालन हुने नाचमा ४ रात मध्ये २ रात खड्बुको कुमारी खट र २ रात महाचुनी खटमा देखाइन्छ ।

महाभारत, रामायण जस्ता पौराणिक कथाहरूमा आधारित नाच पहिले प्रत्येक बर्ष भै हुने गर्दथ्यो भने आफुले थाहा पाएदेखि २०१८ सालबाट ३/३ बर्षमा हुने गरेको नाचगुरू नगरकोटीले बताए । ३/३ बर्षमा देखाइदै आए पनि यो बर्षको नाच भने ५ बर्षमा हुन लागेको हो । युवाशक्तिको

अधिल्ला समयमा नाच गुरुकै घरमा नाच सिकाउने र गुठीको सामाग्री राखिने गरिएकोमा अहिले गाउपालिकाको सहयोगमा गुठी भवन बने पछि स्थानीयलाई थप सहज भएको छ भने यो बर्ष नाचको लागि गाउँपालिकाले २ लाख रुपैया समेत सहयोग गरेको छ । ऐतिहासिक नाच हेर्नका लागि फाखेल, मार्खु, चित्लाङ, थाहानगर, हेटौडा, काठमाडौं, पोखरा, धादिङ लगायतका स्थानबाट मानिसहरू आउने गर्दछन् ।

जनप्रतिनीधिले जगाए फोहोर व्यवस्थापन

◆ विकास समाचारदाता

खोला र खोल्सीलाई प्रदूषित हुनबाट जोगाउने र स्रोतमा नै फोहोरको वर्गीकरण गर्ने व्यवस्था थाहा नगरपालिकाले गर्न लागेको छ । थाहा नगरपालिकाभित्र पर्ने बजारहरूमा फोहोरको उचित ढंगले व्यवस्थापन गर्न बजार व्यवस्थापन समिति गठन गर्ने कार्य सुरूवात गरेको छ । 'नगरपालिकाको अगुवाइमा उक्त समितिले फोहोरको उचित व्यवस्थापन गर्ने,' थाहा नगरपालिकाका प्रमुख लबशेर विष्टले भने, 'फोहोरको उचित व्यवस्थापन गर्न तीनवटा फोहोर छनोट गृह (सेरिगेसन हाउस) निर्माण गरेको छ ।'

थाहा ननगरपालिका वडा नम्बर ६ वज्रवराही, थाहा नपा २ पालुङ र थाहा नपा ४ सिमभन्ज्याङमा फोहोरमैला प्राविधिक मैला व्यवस्थापन प्राविधिक केन्द्र काठमाडौंको आर्थिक सहयोगमा सेरिगेसन हाउस निर्माण गरेको हो । घरघरबाट निस्केको नकुहिने सिसा, बोतल, प्लास्टिकजस्ता फोहोरहरु नगरपालिकाको ट्रिपरले संकलन गरेर नजिकको सेरिगेसन हाउसमा थुपार्ने छ । त्यहाँ थुप्रिएका नकुहिने फोहोर हरूलाई छुट्याएर बोरामा प्याक गरेर नपाले बिक्री गर्ने योजना बनाएको छ । 'घरबाट निस्कने कुहिने फोहोरलाई घर मा नै मल बनाउने तरिका नगरपालिकाले सिकाउने छ,' नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत हरिलाल पुरीले भने, स्रोतमा नै फोहोरको वर्गीकरण गर्न नगरपालिकाले २ वटा प्लास्टिक बाल्टिनहरु उपलब्ध गराउने छ ।' नगरले फोहोर संकलन गर्ने घरबाट मासिक रूपमा सय रुपैयाँ लिने नीति लिएको छ । उक्त रकम सेरिगेसन हाउसमा थुपारिएको

शिखरकोट बजार व्यवस्थापन समितिको संयोजनमा हुँदै गरेको फोहोरमैला व्यवस्थापन । फोटोःगणेश प्रसाद विष्ट/ विकास

नकुहिने फोहोरलाई छनोट गरेर बोरामा प्याक गर्ने सफाइ मजदुरहरुलाई ज्याला स्वरूप उपलब्ध गराउने छौं, कार्यकारी अधिकृत पुरीले भने । शुल्कमा आधारित फोहोर व्यवस्थापनको लागि नगरपालिकाले भिन्दै कार्यविधि नै बनाएर काम गर्ने उनले जानकारी दिए ।

थाहा नगरपालिका पर्यटकीय नगरका रूपमा विकास गर्नुपर्ने भएकाले फोहोरको बैज्ञानिक ढंगले व्यवस्थापन गर्ने कार्यमा गम्भीर रहेको नगरपालिकाले जनाएको छ । 'फोहोर व्यवस्थापनलाई नगरले प्राथमिकतामा राखेर योजना बनाएको छ,' नगर प्रमुख विष्टले भने, 'फोहोरको उचित ढंगले व्यवस्थापन गर्न अन्य नगरपालिकाबाट पनि सिक्ने काम गरिरहेका छौं । उक्त नगरपालिकाभित्र पर्ने दामन सिमभन्ज्याङ, चित्लाङ, पालुङ सहर, बज्रवाराही र विसिङखेलमा आन्तरिक एवं वाह्य पर्यटकहरु आउने क्रम बढदो छ । सरकारले थाहा नगरपालिकालाई पर्यटकीय नगरका रूपमा विकास गर्ने घोषणा गरेको छ ।

स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूले थाहा नगरपालिकाभित्रको फोहोरको व्यवस्थापन गर्ने प्रयास गरेका छन् । उत्तरी मकवानपुरको क्षेत्रका ६ वटा गाविस समेटेर बनेको थाहा नगरपालिकाभित्रका विभिन्न बजारबाट निस्केको फोहोर नजिकको खोल्सी र खोलाको किनारमा फाल्ने गरिएको थियो ।

शंखमुललाई धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्र बनाइने

◆ विकास समाचारदाता

विश्वकै ३ संखमुल मध्येको एक संखमुल थाहा नगरपालिकाको पालुङमा रहेको शंखमुललाई ऐतिहासिक धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थल बनाइने भएको छ ।

बगरको रूपमा रहेको शंखमुललाई पवित्र धामको साथै पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गर्न लागिएको हो । हाल शंखमुललाई शव जलाउने घाटको रूपमा चिनिँदै आएकोमा पवित्र धामको रूपमा चिनाउनका लागि अभियान शुरू गरिरहेको शखंमुल निर्माण समितिमा अध्यक्ष कमलकुमार केसीले बताए । जसका लागि १०८ शंखधारा, ६४ शिवलिङ्ग, बृद्धबृद्धाहरूलाई जमघट गर्ने तथा समय बिताउने आरामदायी हल, धार्मिक पुस्तकालय र भजनालय समेत बनाउने योजनाको रहेको र डि.पिआर समेत तयार भैसकेको केसीले बताए ।

थाहा नगरपालिकाले यसका लागि ७ लाख रूपैया समेत बिनियोजन गरेको छ भने वडा नं २ का वडाध्यक्ष गुप्त कार्की नेतृत्वको वडा समितिले ५ लाख रूपैया छुट्याएको छ । ५ बर्ष भित्रमा निर्माण कार्य सकाउने योजना रहेको धामका अनुमानित लागत भने ८ करोड ४० लाखको रहेको जनाइएको छ । उक्त शंखमुलमा नगरपालिकाको बिनियोजित रकम निकासा भए पछि यस वर्ष बाट नै काम थाल्ने तयारी तिब्र गरेको निर्माण समितिले जनाएको छ ।

मृत्युपश्चात अन्त्यस्टि गरिने स्थानलाई ब्यवस्थित बनाउन २०५६ सालमा पाटी र मृत्युशैया निर्माण गरिएको थियो । सेनाबाट सेवा निवृत्त भएपछि सामाजसेवामा लागेका केसीले धार्मिक संरचनाहरू निर्माण तथा समाज सेवाका कार्यहरू गदै आएका छन् । नयाँ पुस्तालाई समेत धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरूको संरक्षण र विकासका लागि मार्गदर्शन गदै आएका उनी भन्छन्-'आफ्नो ब्यक्तिगत जीवनभन्दा केही समय सामाजिक क्षेत्रमा कार्य गर्ने हो भने यो समाजले मुहार फेर्नेछ ।'

तपाई अध्ययनसगै सीप सिक्न चाहनुहुन्छ ? हामी सिकाउँछौं मिडिया सम्बन्धी सीप ।
-रेडियो पत्रकारिता
-छापा पत्रकारिता र,
-अनलाईन पत्रकारिता
yk hfgsf/Lsf nflu
९८०७२९५०७२

उत्तरी मकवानपुरका ४० महिला उद्यमी घोषणा

◆ विकास समाचारदाता

मकवानपुरको उत्तरी क्षेत्रका साबिकको आठ गाबिसमा ४० जना

महिलाहरूलाई बुधबार उद्यमी घोषणा गरि एको छ ।

हेटौडामा आयोजित एक कार्यक्रमका बीच आफ्नै पौरखबाट उद्यमशिलता गर्दै आएका ४० जनालाई महिला उद्यमी घोषणा गरिएको हो । नारी सिप सृजना केन्द्र मकवानपुरद्वारा संचालित एमएलआरपी कार्यक्रम अन्तरगत लिडरसिप एकेडेमी ललितपुर र अक्सफाम नेपालको सहयोगमा महिला उद्यमी घोषणा गरेर उनीहरूलाई आर्थिक उपार्जन गर्ने सिप समेत प्रदान गरिएको छ । जिल्लाको उत्तरीक्षेत्रका कृषि, पशुपालन, सिलाईकटाई, होटल ब्याबसाय, किराना पसल तथा ब्युटीपार्लर ब्याबसाय लगायतका क्षेत्रमा कार्यरत महिलाहरूलाई उत्कृष्ट उद्यमी घोषणा गरिएको हो ।

मकवानपुरको साबिकको चित्लाङ, मार्खु, कुलेखानी, फाखेल, सिस्नेरी, नामटार, भार्ता, र कालिकाटारका ४० जना महिलालाई उत्कृष्ट उद्यमी घोषणा गरिएको नारी सिप सृजना केन्द्र मकवानपुर का अध्यक्ष उमा सुबेदीले बताइन् । ६८ जना महिला उद्यमीहरूको आवेदनबाट छनौट गरेर उत्कृष्ट ४० महिला उद्यमीको ब्याबसाय वृद्धी र विकासका लागि ब्याबसायिक साक्षरता तालिम समेत प्रदान गरिएको छ ।

मकवानपुर जिल्लाको भुकम्प प्रभावित गाविसलाई लक्षित गरेर यो कार्यक्रम गरि एको हो । नारी सिपका अध्यक्ष उमा सुबेदीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा नेपाल लिडरसिप एकेडेमीका कार्यक्रम व्यवस्थापक मिनु महर्जन, परि योजनाका संयोजक राजेन्द्र ढकाल, नारी सिपका कार्यकारी निर्देशक अनुज खड्का, नारी सिपकै गणेश चालिसे लगायतकाले मन्तब्य ब्यक्त गरेका थिए । नारी सिप सिर्जना केन्द्रले विगत लामो समयदेखि महिलाहरूको अधिकार र सशक्तीकरणका लागि विभिन्न संस्थासँग सहकार्य गरी कार्यक्रम संचालन गर्दै आएको छ ।

चित्लाङका 'अल्पका'....

ऊन दिन्छ । उत्कृष्ट पस्मिना र ब्लाङ्केट बनाउन प्रयोग हुने भएकाले व्यावसायिक रुपमै चित्लाङमा 'अल्पका' पाल्न थालिएको हो ।

यसको ऊन काठमाडौंको बजारमा प्रतिकेजी ३० हजारदेखि १ लाखमा बिक्री भइरहेको छ । यसको पेटको ऊन सबैभन्दा बढि मूल्यमा

बिक्रि हुन्छ भने छाती र पिठ्युँकोलाई मध्यम खालको मानिन्छ । त्यसैगरी खुट्टा र घाँटीको ऊन तेस्रो नम्बरमा पर्दछ ।

ऊँटको जस्तो लामो घाँटी भएको यो चौपाया वि.सं. २०५२ सालमा पेरुबाट नेपालमा ल्याइएको हो । तत्कालीन हिमालय प्लान्टेसन्स प्रालिका हर्टमुट बाउडरले पेरुबाट २ वटा भाले र २ वटा पोथी ल्याएका थिए । सुरुमा दोलखाको जिरीमा पालिएको यो चौपाया स्थानान्तरण गरी ललितपुरको ठैबमा पालिएको थियो । चित्लाङमा भने वि.सं. २०७२ सालमा ल्याइएको हो । 'अल्पका'को संख्या बढेर २० वटासम्म भए पनि केही कालगतीले मरेपछि अहिले विसिङ्खेलमा १४ वटा 'अल्पका' हुर्किरहेका छन् ।

विश्वकै दुर्लभ घरपालुवा चौपायाको रूपमा रहेको 'अल्पका' ऊन र मासु भन्दा पनि पर्यटकको आकर्षणको केन्द्र बन्न थालेको हिमालय प्लान्टेसन्स प्रालिका प्रबन्धक पदमसिं खडकाले बताए । अहिले मुलुकको विभिन्न महोत्सवमा समेत 'अल्पका'**को** दृश्यावलोकनका लागि स्टल राख्न अनुरोध आउने गरेको उनले बताए । पछिल्लो समय बुटवलमा हुने महोत्सवका लागि भाडामा दुईवटा 'अल्पका' पठाउने तयारी भइरहेको उनले सुनाए । 'अल्पका' भाले प्रति गोटा ५ लाख र पोथीको ७ लाख रूपियाँ पर्ने प्रबन्धक खड्काले बताए । जइ घाँस र त्यसको दाना तथा मकै, स्याउ, गाजर 'अल्पका'को लागि मन पर्ने खानेकुरा हो । रमाइलो कुरा त के छ भने 'अल्पका'लाई जिस्क्याउँदा रिसायो भने उसले मान्छेको मुख ताकी-ताकी छाद्दिन्छ (थुक्छ) ।

माइनस १० डिग्री चिसोमा समेत यो जनावर बाँच्न सक्ने हिमालय प्लान्टेसन्स प्रालिका प्रबन्धक खडकाले बताए । प्रालिले दुई दशकअघिदेखि गरेको व्यावसायिक जैतुन खेतीसँगै ८ रोपनी जमिन थपेर तारबार लगाई 'अल्पका' पालेको छ । 'अल्पका' हेर्न तथा जैतुन बगैचा घुम्नका लागि थोरै शुल्क समेत लगाउने तयारी प्रालिले थालेको छ । विसिङ्खेलमा रहेको हिमालय प्लान्टेसन्स प्रालि प्रभु बैंकका सञ्चालक देवीप्रकाश भट्टचनले २ वर्षअघि खरिद गरी संचालन गरिरहेका छन् ।

"म पहिले नै सीईओ भएको भए टहराको बासबाट मुक्त गराइसक्थें"

- युवराज भुसाल

राजनीतिक चलखेल गर्ने थलो बनेकाले भूकम्पपीडितको पक्षमा प्रभावकारी काम हुन नसकेको गुनासो आइरहेको बेला सरकारले पूर्व सचिव युवराज भुसाललाई राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सीईओ) नियुक्त गरेको छ । भुसालले आफ्नो कार्यभार सम्हाली सकेका छन् ।

प्रमुख कार्यकारी अधिकृत भुसाले **अनलाइनखबर**सँग भने, 'म पहिले नै सीईओ भएको भए धेरै भूकम्प पीडितलाई टहराको बासबाट मुक्त गराइसक्थें । यसै सन्दर्भमा गरिएको संक्षिप्त s'/fsfgL

- e'sDk kLl8tn]/fxt dx;';ug[sfdsf]z?cft sxfF6 xG5<

म पहिलोपटक पुर्निर्माण प्राधिकरणको नेतृत्व सम्हाल्न जाँदैछु । नियुक्ति पाएकाले काम शुरू गर्दैछु ।

तसर्थ पहिले मैले अहिलेसम्म भएका कामको अपडेट लिनुपर्ने हुन्छ । कर्मचारीहरूसँग ब्रिफिङ लिनुपर्छ । त्यसपछि के-के काम भएका छन् के-के बाँकी छन् त्यसलाई हेरेर योजना बनाएर अघि बढ्छु ।

- ljutsf ;LO{cf]eGbf tkfO{+sf]g}t[jn]s]km/s sfd ug{ 5<

मेरो नियुक्तिलाई राजनीति र नातावादसँग जोडेर प्रचार गरिएको छ अब मैले आफ्नो कामबाट आफूलाई योग्य प्रमाणित गराउने छु ।

- clxn];Dd klg e'sDk kLl8t hgtfn]klxnf]ls:tfs}/ sd gkfPsf]ug'f;f]5. c9fO{jif{gfl3;Sbf klg hgtfn] lsg /fxt kfpg;s]gg\<

यसको कारण खोजेर जनतालाई टहराको बासबाट मुक्त गराउन म प्रतिवद्ध भएर लाग्ने छु । निजी आवाससँगै साँस्कृतिक धरोहर र सार्वजनिक संरचना निर्माणमा पनि तिव्रता ल्याउने छु । यदि म पहिले नै सीईओ भएको भए अहिलेसम्म भूकम्प पीडितलाई टहराको बासबाट मुक्त गराइसक्थें ।

- ;/sf/n]eldxLgls;fgnfO{hUuf pknAw u/fpg]lg0f{o tu¥of]t/, clxn];Dd sfof{jog ePsf]5}g . tkfO{ Ps}ofhgf 5<

भूमिहीन पीडितलाई जग्गा उपलब्ध गराउन सरकारले दुई लाख दिने घोषणा त गर्‍यो तर सरकारी प्रतिवद्धता बमोजिम निर्णय कार्यान्वयन हुन नसकेको गुनासो छ । यसलाई मैले सम्बोधन गर्नेछु । प्राधिकरणका यसअघिका निर्णय कार्यान्वयनमा पनि मेरो ध्यान जाने छ ।

- k|lws/0f Pg lgs}emGeml6nf]ePsf]ug'f;f]5 o;nfO{ s;/L ;/n/ ;xh agfpgxG5<

प्राधिकरण ऐन र कानुनी व्यवस्था निकै अप्ठ्यारा र जटिल छन् भन्ने कुरा मैले पनि सुनेको छु, यदि त्यस्तै रहेछ भने यसलाई सहजीकरण गरेर जनतालाई सक्दो छिटो सुरक्षित आवासमा स्थानान्तरण गर्नेछु ।

मसँग लामो प्रशासनिक अनुभव छ । यसलाई पूर्णरूपमा प्राधिकरण र भूकम्पपीडितको हितका लागि खर्चिने छु । कर्मचारी व्यवस्थापन अन्तर निकाय समन्वय गरेर काममा चुस्तता ल्याउने छु ।

- cfufdL c;f/leq 3/ agfO;Sgkg{afWosf/L Aoj:yf ;/sf/n]agfPsf]5. hals e'sDkkLl8t dWo]sl/a cf7 k|tztn] dfq}3/ agfPsf 5g\. s;/L ;Dej 5 kglg{df0f<

मैले अघि भनिसकें सबैभन्दा पहिला म तथ्य पहिल्याउँछु । सबै पीडितलाई भूकम्प प्रतिरोधी घरमा सार्नु मेरो पहिलो कर्तव्य हुनेछ । यसका लागि सबै प्रकारका उपाय अबलम्बन गर्ने छु र यो कामका लागि सबै क्षेत्रबाट रचनात्मक सहयोगको अपेक्षा पनि गरेको छु ।

> सबै पीडितलाई भूकम्प प्रतिरोधी घरमा सार्नु मेरो पहिलो कर्तव्य हुनेछ । यसका लागि सबै प्रकारका उपाय अबलम्बन गर्ने छु र यो कामका लागि सबै क्षेत्रबाट रचनात्मक सहयोगको अपेक्षा पनि गरेको छु ।

"कला-संस्कृति देशको पहिचान, यसको संरक्षण हाम्रो अभियान"
समाज रूपान्तरणको लागि चलचित्र निर्माण अभियान
वृहत सांस्कृतिक कार्यक्रम

मिति : २०७४ कार्तिक १४ गते
समय : ११:३० बजे
स्थान : दामन भ्यु टावर अगाडी, सडक विभाग चौर
मुख्य आयोजक
थाहा कला केन्द्र

● ljsf; dlN6ldl8ofsf nflu kbfzs :सुरजकुमार भुजेल (९८५५०६८६५५)● ;Dkfbs : कुमार नेगी (९८५५०६८०७०)● ;dfrf/ ;+ofhs : अशोकसुजन श्रेष्ठ (९८५५०६८३५३)● sfof{no : थाहा-४, मकवानपुर● db0f : श्रीया अफसेट प्रेस हेटौंडा ● 0d]n : bikaskhabargmail.com